

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI
PROKURATOR GENERALNY

Do druku nr 935

Warszawa, dnia

23/01

2025 r.

1001-1.0280.362.2024

dot. SPS-WP.020.302.6.2024

RPW/3246/2025 – 1P

EZD RP KS
ZSKSDS Sekretariat SZSKSDS (ZSKS – DS)
Data rejestracji: 2025-01-28
Data wpływu: 2025-01-28

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 12 grudnia 2024 r., wraz z którym przesłany został poselski projekt *ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia nadużywania tymczasowego aresztowania oraz ochrony praw osób tymczasowo aresztowanych* (druk sejmowy nr 935), przekazany do wyrażenia opinii w trybie art. 3 § 1 pkt 12 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2024 r. poz. 390), uprzejmie informuję, że należy zaaprobować podniesioną w uzasadnieniu opiniowanego projektu potrzebę zapobiegania nadużywaniu stosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania.

Cel ten jest elementem szerszego zagadnienia przywracania zasad praworządności, co legło u podstaw zainicjowania prac Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Karnego, skupiającej najwybitniejszych przedstawicieli nauki oraz praktyki. Zmierzały one do obszernej nowelizacji przepisów szeroko rozumianego prawa karnego, a więc Kodeksu karnego, Kodeksu postępowania karnego, Kodeksu karnego wykonawczego, Kodeksu karnego skarbowego, Kodeksu wykroczeń i Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia. Ich efektem był projekt *ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw* z dnia 14 czerwca 2024 r. W oparciu o ten projekt w Ministerstwie Sprawiedliwości opracowano projekt *ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw*. Projekt ten w dniu 28 października 2024 r. został skierowany przez Ministra

WYDZIAŁ OBSŁUGI PRZEDSIĘWZIĘCIA SEJMU
L. dz. SPS-WP.020.302.6.2024
Data wpływu 31.01.2025

Sprawiedliwości do dalszych prac. Jest on obecnie procedowany w Rządowym Centrum Legislacyjnym (symbol UD 153), gdzie stał się przedmiotem uzgodnień międzyresortowych oraz konsultacji publicznych. Jego zakres jest daleko szerszy od opiniowanego projektu poselskiego i obejmuje oprócz zmian wymienionych kodeksów, także nowelizację niektórych innych ustaw.

Zawarte we wskazanym projekcie Ministra Sprawiedliwości zmiany obejmują w szczególności proponowane w opiniowanym poselskim projekcie zmiany przepisów ustawy procesowej, w szczególności w zakresie prawa do informacji w postępowaniu karnym, prawa do pomocy obrońcy oraz stosowania środków przymusu, w tym zwłaszcza związanych ze środkiem zapobiegawczym w postaci tymczasowego aresztowania.

W pewnych obszarach projekt poselski wykracza poza regulacje zaproponowane w projekcie Ministra Sprawiedliwości, w szczególności zakładając wprowadzenie nowych środków zapobiegawczych. Dodać jednak należy, że projekt Ministra Sprawiedliwości ma charakter interwencyjny i obejmuje zmiany, których niezwłoczne dokonanie uznane zostało za niezbędne w procesie przywracania praworządności. Komisja Kodyfikacyjna Prawa Karnego kontynuuje swoje prace nad dalszymi zmianami przepisów normujących postępowanie karne, w szczególności z zakresie stosowania środków zapobiegawczych.

Niektóre z postulowanych zmian wymagają pogłębionej refleksji. Dotyczy to między innymi przewidzianego w projektowanym art. 250a § 3 kpk obligatoryjnego udziału prokuratora w posiedzeniu w przedmiocie tymczasowego aresztowania, pod rygorem uznania, że niestawiennictwo prokuratora uważa się za cofnięcie wniosku o zastosowanie tego środka. Niestawiennictwo prokuratora może być jednak następstwem wydarzeń od niego niezależnych, m.in. wypadków losowych i dlatego tak daleko idącą konsekwencję braku udziału prokuratora w posiedzeniu należy uznać za nieuzasadnioną. Wprowadzenie w zmienianym art. 263 § 1 kpk miesięcznego terminu stosowania tymczasowego aresztowania może prowadzić, wbrew intencjom projektodawców, do wydłużenia czasu stosowania tego środka, zważywszy że niemodyfikowany art. 263 § 6 kpk wymaga skierowania wniosku o przedłużenie tymczasowego aresztowania z jednoczesnym przesłaniem właściwemu sądowi akt

sprawy. Tym samym w razie konieczności wnioszek o przedłużenie tymczasowego aresztowania będzie musiał zostać skierowany wraz z aktami sprawy po około dwóch tygodniach od zastosowania tymczasowego aresztowania. Z kolei proponowane dodanie art. 252 § 1a kpk przewidującego rozpoznawanie zażalenia na postanowienie w przedmiocie stosowania tymczasowego aresztowania przez sąd w składzie trzyosobowym może doprowadzić do spowolnienia pracy sądów odwoławczych.

Przede wszystkim jednak wszystkie postulowane zmiany powinny być przedmiotem prac prowadzonych równocześnie nad projektem rządowym, który zostanie skierowany do Sejmu po zakończeniu procesu opiniowania powołanego wyżej projektu Ministra Sprawiedliwości. Za rozwiązaniem takim przemawia to, że projektowane zmiany obejmują nowelizację Kodeksu postępowania karnego i Kodeksu karnego wykonawczego. Takiego rodzaju akty normatywne zawierają usystematyzowany zbiór przepisów i z tego powodu szczególnie istotne jest zachowanie ich wewnętrznej spójności. Z tego względu za niecelowe uznać należy podejmowanie prób wycinkowej regulacji tych samych zagadnień w oparciu o odrębne projekty.

Zauważyć też należy, że zakres nowelizacji objętej poselskim projektem jest stosunkowo szeroki. Uwzględniając potrzeby praktyki, a zwłaszcza konieczność przyswojenia przez praktyków zmienianych regulacji, co zapewni ich płynne i bezproblemowe wdrożenie, uzasadnione jest unikanie wprowadzania w krótkim czasie odrębnych, obszernych nowelizacji kodeksów.

Podzielając pogląd wnioskodawców o konieczności wprowadzenia zmian regulacji prawnych regulujących postępowanie karne, w szczególności w celu ograniczenia nadużywania stosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, opiniowany projekt uznać należy za przedwczesny, bowiem jest on wycinkiem obszerniejszych zmian postulowanych w przepisach szeroko rozumianego prawa karnego, w szczególności procesowego.

Tamę wyraz szacunku,

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI
PROKURATOR GENERALNY
Adam Bodnar
Adam Bodnar